

Dokument zasedanja

B9-0355/2020

18.11.2020

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

v skladu s členom 132(2) Poslovnika

o stopnjevanju napetosti v Varoši po nezakonitem ravnanju Turčije in nujno potrebnem nadaljevanju pogovorov (2020/2844(RSP))

Jorgos Jeorjiu (Giorgos Georgiou)

v imenu skupine GUE/NGL

Resolucija Evropskega parlamenta o stopnjevanju napetosti v Varoši po nezakonitem ravnanju Turčije in nujno potrebnem nadaljevanju pogovorov (2020/2844(RSP))

Evropski parlament,

- sklicujoč se na sporazum na visoki ravni med voditelji obeh skupnosti na Cipru iz leta 1979,
- ob upoštevanju temeljnih načel mednarodnega prava in ustanovne listine OZN ter ustreznih resolucij Varnostnega sveta OZN, zlasti resolucij št. 550 (1984) in št. 789 (1992),
- ob upoštevanju izjave Varnostnega sveta OZN z dne 9. oktobra 2019, v kateri opozarja na pomen statusa zaprtega dela Famaguste (Varoša), kot je navedeno v njegovih prejšnjih resolucijah, in ponovno poudarja, da se ne bi smeli izvajati nobeni ukrepi, ki niso v skladu s temi resolucijami, ter ob upoštevanju njegove izjave z dne 9. oktobra 2020, v kateri obsoja enostransko ravnanje Turčije pri „odprtju“ dela tega območja 8. oktobra 2020,
- ob upoštevanju svoje prejšnje izjave z dne 14. februarja 2012 o vrnitvi zaprtega območja Famaguste njegovim zakonitim prebivalcem¹,
- ob upoštevanju poročila Odbora za peticije z dne 17. julija 2008 o obisku za ugotavljanje dejstev na Cipru od 25. do 28. novembra 2007 v zvezi s peticijo št. 733/2004 ter njegovega poročila z dne 21. novembra 2018 o naslednjem obisku, ki je potekal 7. in 8. maja 2018, in priporočil iz tega poročila,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. septembra 2008 o odločitvah Odbora za peticije v letu 2007², resolucije z dne 22. aprila 2009 o odločitvah Odbora za peticije v letu 2008³ in resolucije z dne 13. februarja 2019 o izidu razprav v Odboru za peticije v letu 2018⁴,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o poročilu Komisije o napredku Turčije, zlasti najnovjše resolucije z dne 13. marca 2019⁵, v kateri poziva Turčijo, naj zaprto območje Famaguste preda OZN v skladu z resolucijo Varnostnega sveta OZN št. 550 (1984) in naj se vzdrži ukrepov, ki spreminjajo demografsko ravnovesje na otoku in izhajajo iz politike nezakonitih naselbin;
- ob upoštevanju svoje nedavne resolucije z dne 14. septembra 2020 o pripravah na izredno zasedanje Evropskega sveta s poudarkom na nevarnem zaostrovanju in vlogi

¹ UL C 249 E, 30.8.2013, str. 22.

² UL C 8 E, 14.1.2010, str. 41.

³ UL C 184 E, 8.7.2010, str. 12.

⁴ Sprejeta besedila, P8_TA(2019)0114.

⁵ Sprejeta besedila, P8_TA(2019)0200.

Turčije v vzhodnem Sredozemlju⁶, v kateri je poudaril, da je nadaljnje sankcije mogoče preprečiti le z dialogom, iskrenim sodelovanjem in konkretnim napredkom na terenu;

- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 1. oktobra 2020, v katerih je ponovno poudarjena zavezanost EU doslednemu spoštovanju resolucij Varnostnega sveta OZN št. 550 (1984) in 789 (1992),
 - ob upoštevanju izjav podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o tej temi, zlasti izjave z dne 13. oktobra 2020, v kateri izraža globoko zaskrbljenost EU zaradi odločitve Ankare, da bo 8. oktobra 2020 odprla obalni del Varoše,
 - ob upoštevanju izjave generalnega sekretarja OZN po srečanju z obema ciprskima voditeljema novembra 2019 v Berlinu in njegove nedavne javne izjave, da je pripravljen začeti nova prizadevanja za nadaljevanje pogajanj, če bo to smiselno, ter njegove odločitve, da do konca tega meseca na otok pošlje posebno odposlanko Jane Holl Lute,
 - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker so turške sile avgusta 1974 napadle mesto Famagusta v Republiki Ciper, ki je od takrat pod nezakonito zasedbo;
 - B. ker je turška vojska takrat zaprla del Famaguste, ki ga neposredno nadzoruje in je še danes nenaseljen;
 - C. ker OZN meni, da je za status quo v Varoši odgovorna Turčija, posledično pa tudi za vsa prizadevanja za spremembo njenega statusa v nasprotju s sporazumom na visoki ravni iz leta 1979 in ustreznimi resolucijami Varnostnega sveta OZN št. 550 (1984) in št. 789 (1992);
 - D. ker je Varnostni svet OZN v resoluciji št. 550 (1984) označil poskuse, da bi v katerem koli delu Varoše naselili ljudi, ki niso njeni prebivalci, za nedopustne in pozval k prenosu tega območja pod upravo Združenih narodov, v resoluciji št. 789 (1992) pa je pozval, naj se v okviru izvajanja Resolucije št. 550 (1984) kot ukrep za vzpostavitev zaupanja Varoša prenese pod nadzor mirovnih sil OZN na Cipru;
 - E. ker bi vrnitev zaprtega območja Famaguste njegovim zakonitim prebivalcem olajšala prizadevanja za celovito rešitev ciprskega vprašanja;
 - F. ker je Turčija ob podpori sedanjega voditelja turške skupnosti na Cipru Ersina Tatarja začela „odpirati“ del Varoše, kar je v nasprotju s preteklimi sporazumi in ustreznimi resolucijami Varnostnega sveta OZN;
 - G. ker je Turčija izjavila, da bo enostransko nadaljevala različne projekte v Varoši, ter grozi, da bo to območje pripravila za nezakonito naselitev ljudi;
 - H. ker je bil obisk oziroma „piknik“ turškega predsednika Erdogana v Varoši na zasedenem območju Cipra skupaj z voditelji skrajno desničarske stranke MHP (Stranka

⁶ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0230.

nacionalističnega gibanja) 15. novembra 2020 huda provokacija, na katero so se ostro odzvali tudi pripadniki turške skupnosti na Cipru;

- I. ker se je veliko število ciprskih Turkov odzvalo proti mahinacijam Ankare in Ersina Tatarja, iz česar je nastala kampanja s sloganom „#NoPicnicOverPain“;
- J. ker je bil v vseh prejšnjih pogajanjih, tudi na zadnji konferenci o Cipru v Crans Montani leta 2017, zaprti del mesta Famagusta vključen med območja, ki naj bi se po celoviti rešitvi ciprskega vprašanja, ki temelji na federaciji dveh območij in dveh skupnosti, vrnila pod grško ciprsko upravo;
 1. obsoja nezakonito turško enostransko „odpiranje“ zaprtega dela območja Famagusta in svari pred vsakršno spremembo sedanjega stanja v Varoši v nasprotju z ustreznimi resolucijami Varnostnega sveta OZN;
 2. obsoja podžigajoče izjave turškega predsednika med njegovim provokativnim obiskom Varoš, s katerimi je jasno razgrnil načrt Ankare za nezakonito naselitev zaprtega mesta in svojo očitno podporo trajni razdelitvi Cipra;
 3. poziva turško vlado, naj to odločitev prekliche in naj se vzdrži enostranskih dejanj, ki bi lahko povzročila dodatne napetosti na otoku, v skladu z nedavnim pozivom Varnostnega sveta OZN;
 4. poziva Turčijo, naj ravna v skladu z omenjenimi resolucijami Varnostnega sveta OZN, sklepi EU ter resolucijami Evropskega parlamenta in priporočili iz njegovih poročil;
 5. izraža globoko zaskrbljenost, da je izzivalno in nezakonito „odprtje“ Varoš del dolgoročnega turškega načrta za spremembo lastništva nepremičnin na tem območju, s čimer se zmanjšuje možnost za vrnitev Varoš v skladu z ustreznimi resolucijami Varnostnega sveta OZN ali v okviru celovite rešitve ciprskega vprašanja;
 6. poziva Turčijo, naj ne uresniči groženj, da bo v Varoši nezakonito naselila ljudi, ki niso njeni zakoniti prebivalci, in poudarja, da bi bil poziv zakonitim prebivalcem, naj se v razmerah vojaške zasedbe vrnejo v svoje imetje, nesprejemljiv ter bi hkrati pomenil izredno provokacijo in kršitev ustreznih resolucij Varnostnega sveta OZN;
 7. poudarja, da ustvarjanje novih izvršenih dejstev spodkopava obe za celovito rešitev ciprskega problema, saj se stanje na terenu s tem dodatno poslabšuje, pogloblja se delitev otoka in utrjuje trajna razdelitev Cipra;
 8. obžaluje, da vse večje napetosti spodkopavajo možnosti za nadaljevanje vsebinskih pogajanj o celoviti rešitvi ciprskega vprašanja; poudarja, da so neposredni pogovori pod okriljem OZN še vedno edina možnost za iskanje rešitve, ki bi omogočila ponovno združitev otoka in njegovih prebivalcev, to pa bi med drugim vodilo k normalizaciji odnosov med Ciprom in Turčijo, povečalo možnosti za razmejitev izključne ekonomske cone med Ciprom in Turčijo ter izboljšalo odnose med EU in Turčijo;
 9. ponovno izraža podporo čimprejšnjemu nadaljevanju pogajanj o celoviti rešitvi ciprskega vprašanja na podlagi dogovorjenega izhodišča, ki predvideva federacijo dveh skupnosti in dveh območij z enotno mednarodno pravno osebnostjo, enotno

suverenostjo in enotnim državljanstvom ter s politično enakostjo obeh skupnosti, kot je opredeljeno v ustreznih resolucijah Varnostnega sveta OZN, v skladu z mednarodnim pravom in pravnim redom EU ter na podlagi spoštovanja načel, na katerih temelji Unija;

10. spominja na poziv generalnega sekretarja OZN k nadaljevanju pogajanj, kjer so se leta 2017 v Crans Montani končala, se pravi na podlagi skupne izjave obeh voditeljev iz leta 2014, njegovega okvira v šestih točkah z dne 30. junija 2017 in zблиževanja, doseženega ob koncu konference, ter poziva Turčijo, naj se konkretno zaveže temu cilju;
11. poziva institucije in uradnike EU, naj s Parlamentom usklajujejo prizadevanja, da bi prepričali Turčijo, naj prekliče nezakonite posege v Varoši ter se odpove vsem enostranskim dejavnostim, ki nadalje kršijo suverenost in suverene pravice Republike Ciper ali katerih namen je ustvariti nova izvršena dejstva v nasprotju s pomorskim mednarodnim pravom in ki spodbujajo ponovno združitev Cipra na podlagi dogovorjenega izhodišča; poziva jih tudi, naj spodbujajo pozitivne obete za sodelovanje;
12. poudarja, da je EU pripravljena aktivno sodelovati pri podpori pogajanjem, ko bodo znova stekla, med drugim z imenovanjem predstavnika v misijo dobrih uslug OZN;
13. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic, Združenim narodom in Turčiji ter naj poskrbi tudi za prevod besedila v turščino.